

Haaste jokaiseen kohtaamiseemme lasten kanssa

TEKSTI:
Tanja Salmensuu,
 sh, Terveystieteiden
 opettaja -opiskelija
 Lastenneurologian
 pkl, Sairaala Nova,
 Jyväskylä
 salmensuu.tanja@
 gmail.com

Johanna Olli nostaa tärkeän lapsinäkökulman esille tutkimuksessaan. Nopeasti ajatellen lasten yksiköissä työskenteleville ammattilaisille lapsinäkökulma on varsin tuttua. Tarkempi pohdinta osoittaa, että ainakin itse työskentelen edelleen enemmän sekä vanhempien että lapsen ympärillä toimivien ammattilaisten kuin lapsen itsensä kanssa. Diagnoosin tueksi kerätään esitietoa useammin vanhemmilta, päiväkodista tai koulusta ja kuntouttavilta terapeuteilta kuin lapselta itseltään. Myös kuntoutuksen suunnittelu tapahtuu usein aikuispalaverissa, jossa lapsi itse ei ole paikalla. Kuinka sitten voisimme käytännön työssä edistää lapsinäkökulman toteutumista?

Lapsen huomioimiseen ja kuulemiseen luontevia tapoja ovat itselleni ainakin lapsen tervehtiminen ja tervetulleeksi toivotaminen ensin, ennen vanhempia. Pyrin ohjaamaan lapsen vastaanottohuoneessa keskeiselle istumapaikalle ja suuntaan kysymykseni ensin hänelle. Näillä pienillä toimilla haluan osoittaa, että lapsi on keskiössä ja varsinainen asiakas. Lastenneurologian lapsiasiakkaiden kyky kom-

munikoida ja tuoda omia ajatuksiaan ja mielipiteitään esille vaihtelee. Tämä haastaa meidät ammattilaiset asettumaan luovasti ja ennakkoluulottomasti vuorovaikutustilanteisiin. Aina emme kuitenkaan onnistu kommunikoidaan lapsen kanssa ja silloin vuorovaikutus tapahtuu pääosin vanhempien kanssa. Tämäkin on tuttu tilanne työssäni.

Lapsen kuulemisella ja hänen ajatus-
 tensa vakavasti ottamisella voi olla useita
 positiivisia ja kauaskantoisia seurauksia.
 Eräs pieni pyörätuolia käyttävä asiakkaani
 kertoi aikanaan, että haluaisi pissata
 seisoen isoveljiensä tavoin. Ammattilaiset
 tarttuivat tähän toiveeseen ja lähtivät
 miettimään, miten tavoitteeseen päästään.
 Tavoite saavutettiin ja tänä päivänä hän
 edelleen pissaa seisoen. Edelleen hän myös
 toimii oman elämänsä ja kuntoutuksensa
 aktiivisena suunnittelijana ja toimijana*.
 Motivaatio ja sitoutuminen kuntoutukseen
 ja haastavien asioiden harjoitteluun
 on ollut kova, kun tavoitteet ovat olleet
 hänelle itselle merkityksellisiä. Kuinka
 tällaisia tarinoita saataisiin lisää hoitotyön
 keinoin?

Johanna Ollin ajatus ”keinojen etsiminen lapsen näkökulman selvittämiseksi” voisi toimia hyvänä huoneentauluna meille ammattilaisille. Siihen kiteytyy positiivinen haaste meille kaikille jokapäiväiseen työhömmä ja jokaiseen kohtaamiseen lapsen kanssa. ■

*Asiakasesimerkin kertomiseen on asiakkaan ja vanhemman lupa.